

Vårdsamverkan

God & Nära vård

26-04-09

Nästa steg för en god och nära vård

- Ökade krav på **samverkan** mellan kommun och region
- Primärvården ska tillgodose både **fysiska och psykiska vårdbehov**
- Krav på medicinskt ansvarig för rehabilitering/**MAR** i kommunen
- **Medicinsk bedömning av läkare och sjuksköterska** ska kunna erbjudas oavsett tid på dygnet i kommunal hälso-och sjukvård.
- Krav på **fast vårdkontakt** i kommunen
- Föreskrifter för **fast läkarkontakt** för kommunal-hälso-och sjukvård
- Termen Hemsjukvård tas bort och ersätts av **hälso-och sjukvård i hemmet**
- **Informationskrav** i förhållande till patienten stärks

Inspelning av 12 mars Temadag: Nästa steg för en god och nära vård

23 mars 30 min digitalt möte med fokus på kommuner

24 mars 30 min digitalt möte med fokus på regioner

Nästa steg för god och nära vård

Temadag torsdag 12 mars 2026

**Hur behöver
primärvården rustas för
att ta hand om personer
med psykisk ohälsa?**

Psykisk ohälsa i primärvården

- Psykisk ohälsa är en av de vanligaste orsakerna till kontakt med hälso- och vårdcentraler
- Hälso- och vårdcentraler är den första vårdkontakten för majoriteten av befolkningen
- Kräver samarbete mellan:
 - Regional primärvård och kommunal hälso- och sjukvård
 - Socialtjänst, specialistpsykiatri
 - Många andra aktörer

Nästa steg för en god och nära vård

- Primärvården (regional primärvård och kommunal hälso- och sjukvård) ska:
 - Ta ett **tydligare ansvar för psykisk ohälsa**
 - Erbjuder vård tidigt och på rätt nivå
- Fokus på:
 - Tillgänglighet, kontinuitet och samverkan
- Psykisk hälsa är ett gemensamt samhällsansvar

Vem ska den regionala primärvården möta?

Befolkningsperspektiv

- Primärvården riktar sig till alla åldrar
- Personer med:
 - Lätt till måttlig psykisk ohälsa
 - Psykisk ohälsa i kombination med somatisk sjukdom
 - Psykosocial problematik
 - Skadligt bruk/beroende (lindrigt/måttligt)

Målgrupper i kommunal hälso- och sjukvård

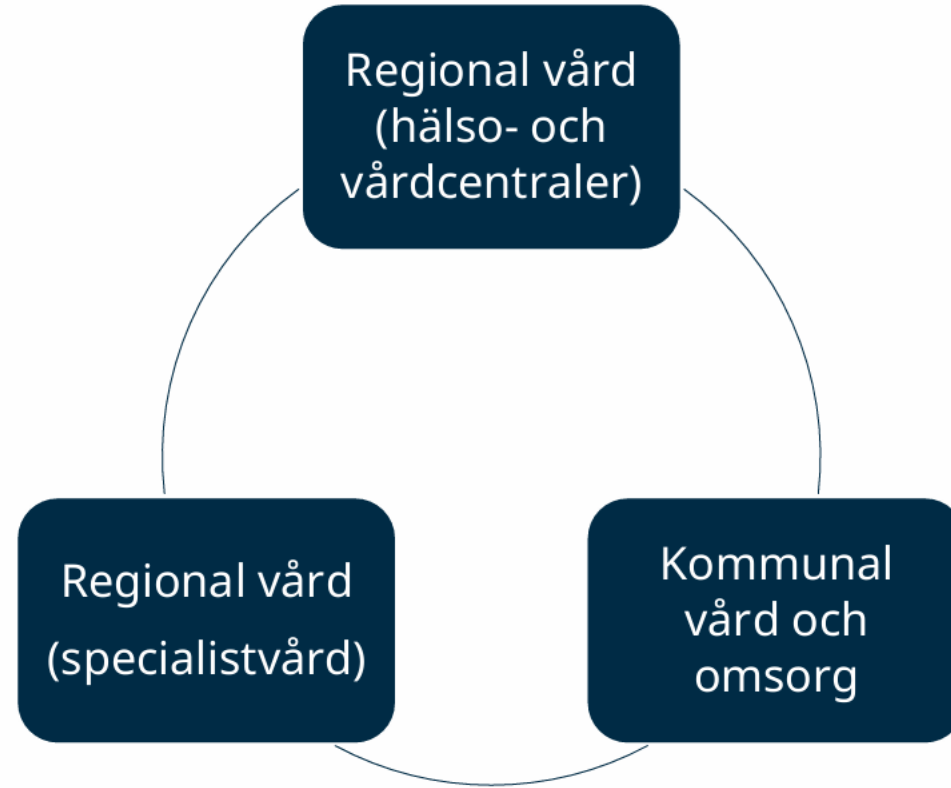
Äldre med funktionsnedsättning, ofta multisjuka

- Ofta omfattande kroppslig sjuklighet
- Kan finnas psykisk ohälsa
- I vissa fall primär kronisk psykisk sjukdom eller funktionsnedsättning
- I boende med särskilt stöd
- Med hälso- och sjukvård i regioner där kommunen har det ansvaret

Personer med funktionsnedsättning i LSS- eller SoL-boende

- En stor andel har psykiatriska diagnoser
- En stor andel har även kroppslig ohälsa och en låg medellivslängd

Behov av samverkan för både somatiska och psykiatriska vårdbehov

Regional primärvård – nuläge och utmaningar

- Cirka 57 miljoner vårdkontakter per år
- $\approx 1/3$ av primärvårdens patienter har psykisk ohälsa
- Psykisk ohälsa en av de vanligaste kontaktorsakerna
- Många utmaningar för optimalt omhändertagande och jämlik vård

Strukturella förutsättningar och utmaningar

- Grunduppdraget för regional och kommunal primärvård har breddats
 - mer ansvar för psykisk ohälsa
- Resursfördelningen mellan regional primärvård och specialistvård är i stort sett oförändrad
- Hög personalomsättning påverkar bl.a. kontinuitet
- Otillräcklig lägesbild gällande arbetet med psykisk ohälsa i kommunal hälso- och sjukvård
- Bristfälliga former för samarbeten riskerar glapp i vården

Fyra delprojekt för att stärka primärvårdens arbete med psykisk ohälsa (S2025/01229)

1. Kunskapsstöd för primärvårdens organisering.
2. Stöd för förfrågningsunderlag, ersättningsmodeller och uppföljningsmodeller.
3. Nationell uppföljning.
4. Stöd för kompetensutveckling och -försörjning.

Hur kan primärvården rustas?

Kompetens

- Tvärprofessionella team
- Grundläggande kunskap om psykisk ohälsa

Samverkan

- Tydliga vårdövergångar
- Gemensam vårdplanering vid behov

Arbetssätt

- Stegvis vård
- Triagering
- Evidensbaserade metoder

Styrning och ledning

- Klara uppdrag och ansvar
- Tillräckliga resurser
- Uppföljning

Nationell målbild för vårdcentralernas omhändertagande av psykisk ohälsa

Hur togs den nationell målbilden fram?

*GOD OCH NÄRA VÅRD –
RÄTT STÖD TILL PSYKISK
HÄLSA (SOU 2021:6).*

PUBLICERADE REGIONALA
MÅLBILDER.

DIALOGER MED
VERKSAMHETER

SAMTLIGA 21 REGIONER
BJÖDS IN TILL ATT DELTA I
ARBETET

KONSENSUSPROCESS
ANVÄNDES VID
BEREDNINGEN.

Avslut och sammanfattning

- Primärvården är navet i arbetet med psykisk ohälsa
- Nästa steg för en god och nära vård ger tydligt mandat och riktning
- Målgruppen är bred och kräver flexibla lösningar
- Nationell målbild pekar mot mer jämlik och nära vård
- **Psykisk ohälsa är inte ett sidouppdrag – det är en kärnuppgift för primärvården – både i regioner och kommuner.**

Regionalt utvecklingsarbete 2026

- Redaktionella förändringar HS avtalet
- Politiskt förankrad strategi God och nära vård
- Regional handlingsplan
- Ramverk för uppföljning

Organisering av vårdssamverkan i Delregion sydväst

Kommunerna lyfte behov av en helhetslösning av organisation i syfte att få en bättre effekt utifrån verksamhetsförankrade behov i omställning till god och nära vård i sydväst.

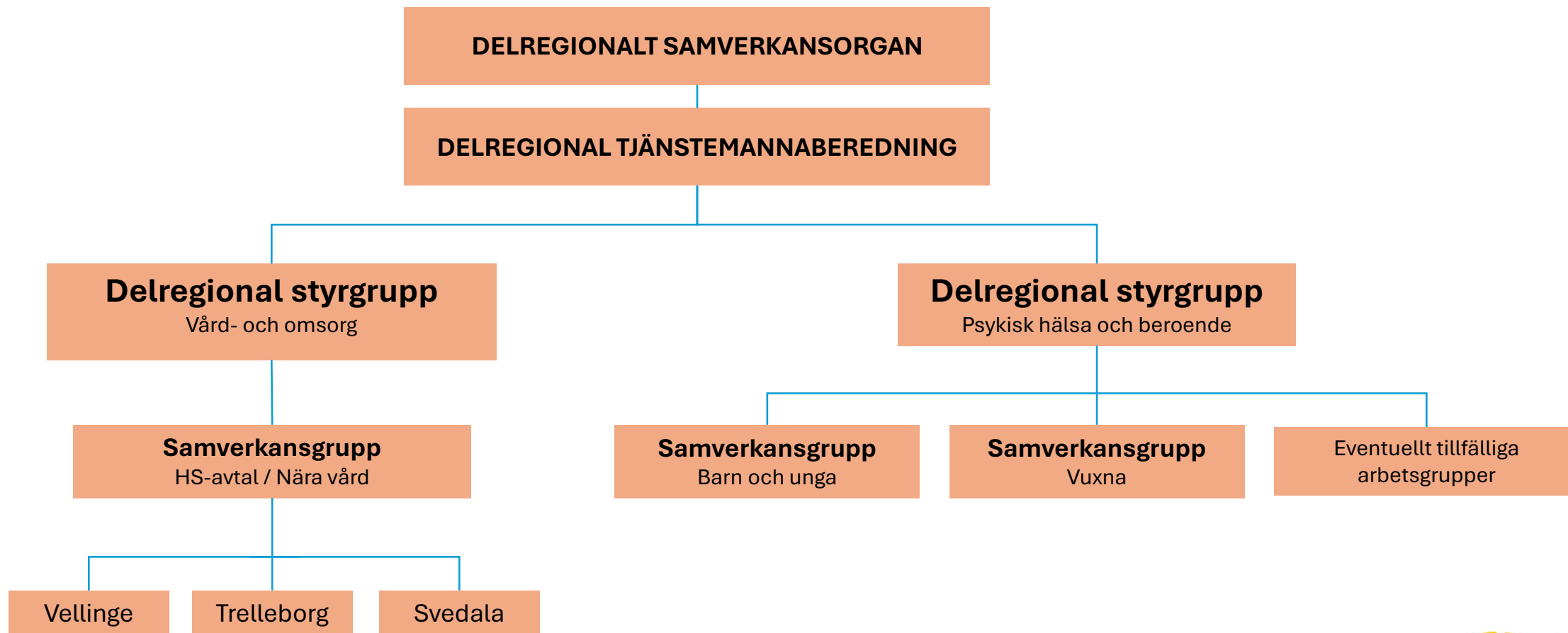
Mötet förde en gemensam dialog där alla parter ställer sig bakom förslaget.

Diskussion om organisering av vårdssamverkan i sydväst och hur man kan få bättre effektivitet och förbättra samarbetet i samverkansgruppen. Organiseringen behöver utgå från behoven.

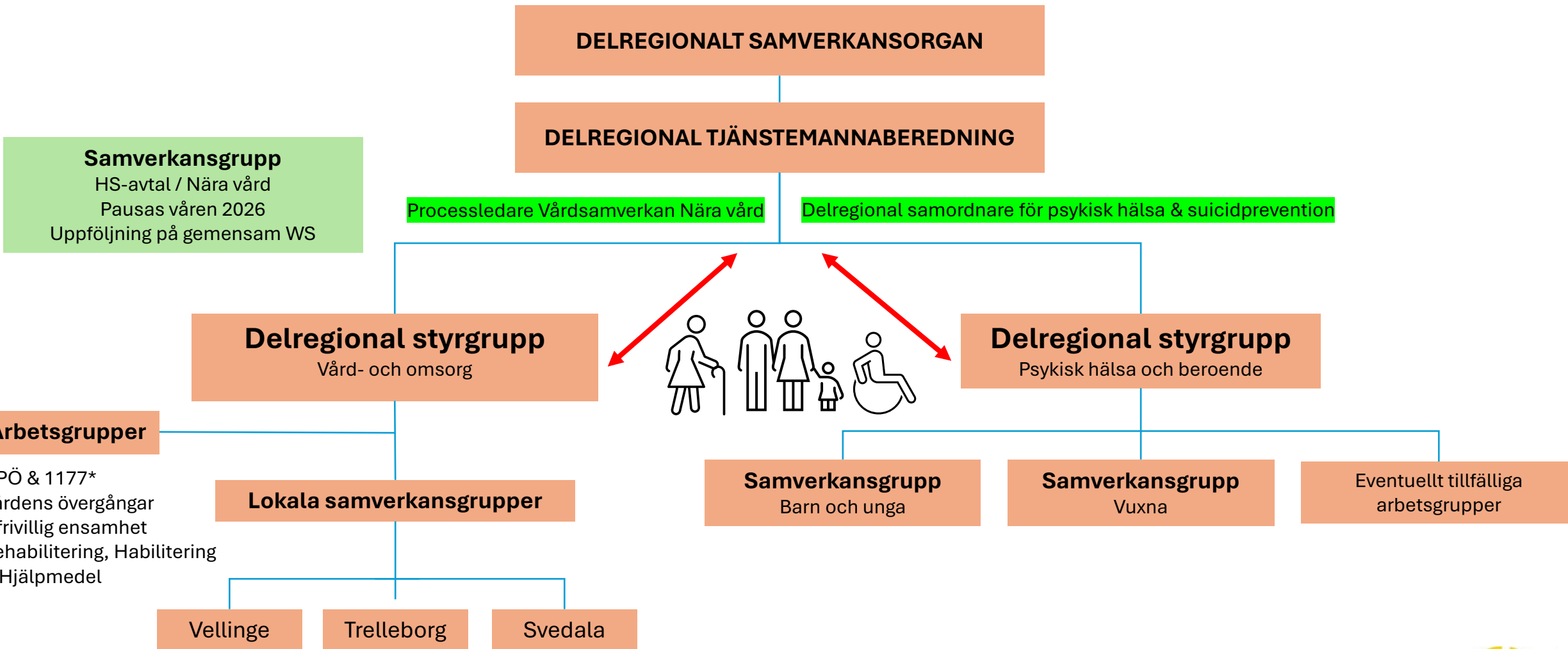
Beslut om att tillsätta en mindre arbetsgrupp för att se över organisationen och processerna i vårdssamverkan i Skåne sydväst. Alla parter ombeds återkoppla till respektive processledare förslag på person som ska ingå i arbetsgruppen senast den 15 mars.

När arbetsgruppen har ett klart förslag kommer detta att gå på en remissrunda till tjänstemannaberedningen och därefter fortsatt arbete för beslut.

Organisering av vårdssamverkan i Skåne sydväst

Organisering av vårdssamverkan i Skåne sydväst

Prioriterade arbetsområden i handlingsplanen

Tids och aktivitetsplan för omställning till nära vård samt vårdsamverkan

- **Skåneövergripande** plan – politiskt antagen
- **Delregional** plan för kommuner och region i sydväst – antagen av delregional tjänstemannaberedning
- **Lokal** plan för respektive kommun, Svedala Vellinge Trelleborg
- 2026 - Lokal plan i samverkan kommunal/regional primärvård

Sydvästra Skåne - Vårdsamverkan Skåne

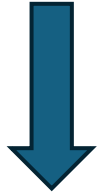
5. Barn & unga

Önskemål till Delregionalt samverkansorgan 4 juni kl. 13.30 – 15.30

- Teman utskrivningsprocessen
- Barnens perspektiv med fokus på Nära vård.

Ramverk för uppföljning – pilot sydväst

Syfte

Vad är viktigt och vad mäter vi?

Metod: Hur arbetar vi

Lokal verksamhetsförankring

Målgrupp Mest sjuka och sviktande Skåne (utifrån fastställda inklusionskriterier och fastslagen samverkansmodell)
Merparten av uppföljningsfrågor per kommunområde

A. Behov och förutsättningar

A1 Målgruppens behov och förmågor

- Målgruppens storlek (per kommun)
- Angivna förväntningar och målsättningar (enkät individperspektiv)
- Dokumenterad överenskommelse

A2 Kompetens

- Bemanningsläge för samverkan
- Kännedom om samverkansmodell inom övriga vårdsystemet
- Medarbetarnas bedömning av förutsättningar för samverkan (enkät eller intervju)

A3 Styrning och ledning

- Systemförutsättningar för att driva teamsamverkan (granskningsfråga per kommunområde)
- Möjligheter till informationsdelning och gemensam ledning (granskningsfråga per kommunområde)

B. Samverkan och utveckling

B1 Nära vårdtjänster

- Antal individer involverade i team-samverkan (kommun + region)
- Antal individer med vårdplan och fast vårdkontakt

B2 Utvecklingskraft

- Aktuellt bemanningsläge
- Aktivt utvecklings- och förbättringsarbete (granskningsfråga & antal samverkansmöten)
- Upplevd samverkanskompetens (självskattning)

B3 Organisering och arbetssätt

- Organisering och arbetssätt som överensstämmer med samverkansuppdraget (granskningsfråga)
- Följsamhet till samverkansuppdraget (avvikelseindikatorer)

C. Resultat

C1 Patient- och brukarperspektiv

- Angivna upplevelser och resultat per målsättning (enkät individperspektiv)

C2 Medarbetarperspektiv

- Bedömning av samverkansresultat (enkät vårdkvalitet, patientsäkerhet, arbetsmiljö m.m.)

C3 Hälsoperspektiv

- Volym av proaktiva insatser (hälsosamtal, rehab, läkemedelsgenomgångar m.m.)

C4 Resursperspektiv

- Vård- och omsorgskonsumtion (6 mån före och efter involvering i team)
- Specifika vårdinsatser (sjukhusvård, primärvård, rehab m.m.)

PROTOTYP-
BESKRIVNING

“Varje system är perfekt designat för att skapa precis det resultat det skapar. Om vi håller fast vid den övertygelse som vi alltid haft och insisterar på att göra precis som vi alltid gjort, kan vi förvänta oss att få precis det resultat som vi alltid fått.”

Don Berwick, IHI

Tillsammans är och blir vi starka!

Tack!

